

Analiza podwójnej istotności – praktyczny przewodnik w sprawozdawczości firm

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

Analiza podwójnej istotności (Double Materiality Assessment – DMA) to jeden z kluczowych elementów sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, wprowadzonego przez dyrektywę CSRD (ang. Corporate Sustainability Reporting Directive) i uszczegółowionego w standardach ESRS (ang. European Sustainability Reporting Standards). W przeciwieństwie do tradycyjnego podejścia, opartego wyłącznie na analizie ryzyk finansowych albo istotności (tzw. pojedyncza istotność), DMA uwzględnia zarówno wpływ organizacji na otoczenie (materialność wpływu), jak i wpływ czynników zewnętrznych na organizację (materialność finansowa).

Prezentowany przewodnik powstał na bazie praktycznych doświadczeń ekspertów zrzeszonych z marką Envirly, liderem w zakresie rozwiązań technologicznych wspierających raportowanie ESG. Opierając się na pierwszym roku obowiązywania regulacji, czyli okresie 2023–2024 (dla raportów publikowanych w roku 2025), niniejsza publikacja zawiera wiedzę teoretyczną oraz sprawdzone metody wdrażania i przeprowadzania DMA zarówno w dużych podmiotach zobowiązanych do raportowania zgodnie z CSRD, jak i w mniejszych firmach, które dobrowolnie lub w ramach relacji z interesariuszami rozpoczęły proces analizy podwójnej istotności i sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju.

Przewodnik ma charakter praktyczny i ma za zadanie przeprowadzić organizację krok po kroku przez proces analizy podwójnej istotności – od zrozumienia kontekstu regulacyjnego i strategicznego, przez przygotowanie organizacji do tego procesu, aż do realizacji poszczególnych etapów analizy i opracowania finalnej matrycy istotnych tematów.

W kolejnych rozdziałach przewodnika przedstawiamy praktyczne podejście do przeprowadzenia analizy podwójnej istotności, zgodnie z wymogami dyrektywy CSRD oraz standardów ESRS. Struktura książki została zaprojektowana w taki sposób, aby odpowiadać na potrzeby zarówno dużych organizacji objętych obowiązkiem raportowania, jak i mniejszych podmiotów, które dobrowolnie wdrażają podejście zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju. Przedstawiamy nie tylko sekwencję działań wymaganych przepisami, lecz także ich strategiczny potencjał z perspektywy zarządzania ryzykiem, tworzenia wartości oraz budowania odporności organizacyjnej.

Rozpoczynamy od omówienia regulacyjnego i biznesowego kontekstu DMA. Prezentujemy genezę i ramy prawne, które legły u podstaw obowiązku przeprowadzania analizy podwójnej istotności. Wyjaśniamy również, dlaczego DMA nie powinna być traktowana wyłącznie jako wymóg sprawozdawczy. Przeciwnie – właściwie zaprojektowana i wdrożona analiza podwójnej istotności może stać się narzędziem identyfikacji kluczowych czynników, które wpływają na zdolność organizacji do tworzenia wartości w krótkim, średnim i długim horyzoncie czasowym. Umożliwia również zrozumienie tego, jakie działania organizacja podejmuje – lub powinna podejmować – aby skutecznie

zarządzać wpływami środowiskowymi i społecznymi, przy jednoczesnym minimalizowaniu ryzyk finansowych.

W dalszej części publikacji koncentrujemy się na przygotowaniu organizacji do procesu DMA. Zanim przejdziemy do samych analiz, niezbędne jest odpowiednie zaprojektowanie struktury odpowiedzialności wewnętrznej – od poziomu zarządu i rady nadzorczej, do zespołów operacyjnych. Omawiamy, jak zidentyfikować właściwych interesariuszy wewnętrznych, jak dobrać interdyscyplinarny zespół projektowy oraz jakie działania organizacyjne – takie jak przegląd procesów, uporządkowanie danych czy opracowanie wewnętrznych procedur – warto zrealizować przed formalnym rozpoczęciem analizy. Podkreślamy również konieczność zaangażowania najwyższego kierownictwa w proces podejmowania decyzji o istotności – nie tylko ze względu na wymogi regulacyjne, lecz także z uwagi na wagę strategiczną wyników DMA.

Następnie przechodzimy do sedna przewodnika, czyli opisu poszczególnych etapów analizy podwójnej istotności. Szczegółowo przedstawiamy w niej metodologię prowadzenia wstępnego audytu i identyfikacji luk w dostępnych danych oraz w istniejących politykach i procedurach. Omawiamy sposób przeprowadzenia mapowania łańcucha wartości, które jest kluczowe do prawidłowego uchwycenia wpływów i ryzyk związanych nie tylko z działalnością własną organizacji, lecz także z jej relacjami z dostawcami, klientami i innymi partnerami biznesowymi. Kolejne kroki obejmują identyfikację potencjalnych wpływów oraz ryzyk i szans finansowych, ocenę ich istotności, a także metody angażowania interesariuszy zewnętrznych, zgodnie z wymogami ESRS 1 oraz najlepszymi praktykami rynkowymi. Proces ten prowadzi do stworzenia macierzy istotności, która stanowi podstawę dla selekcji informacji raportowanych w ramach obowiązkowego ujawnienia danych niefinansowych.

W końcowej części książki omawiamy, jak na podstawie wyników DMA dokonać odpowiedniego przypisania tematów istotnych do poszczególnych standardów ESRS – od E1–E5 (tematy środowiskowe, zmiana klimatu), przez S1–S4 (tematy społeczne), aż po G1 (zarządzanie i ład zarządczy). Tłumaczymy, jak przejść od macierzy istotności do doboru wskaźników i polityk, które muszą zostać ujawnione, oraz jak zapewnić spójność, kompletność i wiarygodność ujawnianych informacji.

Przewodnik został opracowany na stan obowiązujący w 2025 roku, autorzy są świadomi, że otoczenie regulacyjne może ulegać dalszym zmianom. W związku z tym rekomendujemy bieżące monitorowanie komunikatów publikowanych przez EFRAG, KE, a także właściwe krajowe instytucje nadzorcze. Jednocześnie jesteśmy przekonani, że przedstawiona metodologia oraz doświadczenia z pierwszego roku wdrożeń DMA pozostaną użyteczne, niezależnie od przyszłych modyfikacji przepisów.

Niniejsza książka to nie tylko odpowiedź na rosnące wymogi regulacyjne, lecz także zaproszenie do refleksji nad tym, jak analiza podwójnej istotności może wzmocnić zdolność organizacji do świadomego zarządzania wpływem, ryzykiem i zrównoważonym rozwojem.

Autorzy

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl